

INTERVIEW MET MAARTEN GRASVELD

Afscheid van de voorzitter van de Jan Roëde Stichting

Toen Jan Roëde in 2005 91 jaar was, heeft hij samen met een aantal goede vrienden de Jan Roëde Stichting opgericht. De doelstellingen waren: het beheren van de nog in zijn bezit zijnde kunstwerken, het in ere houden van zijn naam en faam als beeldend kunstenaar en het in zijn geest stimuleren van jong schildertalent door het toekennen van stipendia. Een ander doel was toen ook nog om de belangen van zijn (inmiddels overleden) dochter Marjolijn te behartigen. Maarten Grasveld was één van de oprichters van de Stichting. Hij is acht jaar voorzitter geweest en heeft in april 2013 afscheid genomen.

Hoe heb je Jan Roëde leren kennen?

“Ongeveer 32 jaar geleden werd ik partner van architectenbureau LIAG. De staat voor 'L' voor Luijt en de 'G' voor Grasveld. Jaap Luijt en zijn vrouw Bep waren goede vrienden van Jan Roëde en zijn vrouw Rie. Zo leerden we elkaar kennen op verjaardagsfeestjes.

Jan ontwierp in die tijd ook toegepaste kunst voor enkele gebouwen van LIAG. Zo maakte hij prachtige emailen panelen met scheepvaartmotieven voor het hoofdkantoor van Van Ommeren aan de Maas in Rotterdam.

We zagen Jan geregeld in zijn atelier in het Koetshuis van Clingendael. Soms om een klusje te doen of om iets te repareren, maar ook om aan het einde van de dag aan de keukentafel een wijntje te drinken en een sigaar te roken.

In 1988 hebben wij het eerste schilderij van Jan gekocht. We mochten de doeken uit de schappen halen van zijn atelier en hebben toen het (2e) “Touwspringend Meisje” uitgekozen. De voorwaarde was wel dat het uitgeleend moest worden voor de grote overzichtstentoonstelling van Jan in 1988 in het Gemeentemuseum. Maar dat deden we graag natuurlijk”.

Wat vind je bijzonder aan zijn werk?

“Ik houd van zijn naïeve, kinderlijke stijl van schilderen en zijn prachtige kleuren. De laatste zestig jaar heeft Jan een unieke eigen stijl ontwikkeld, waardoor zijn werk bijna altijd herkenbaar is. En soms maakt de geschiedenis van een schilderij het nog aantrekkelijker. Zo heeft het schilderij 'Retour de l'Egypte' lang op een prominente plaats gehangen in zijn appartement. Op een gegeven moment heeft het brandschade opgelopen, omdat Jan zijn sigaar niet goed had uitgemaakt en er brand ontstond. Toen hing het schilderij daar met rookschade. Een tijdje geleden heeft de Stichting het doek laten opknappen en nu is het weer prachtig”.

Hoe is de Stichting ontstaan?

“Jan had er al eens over gepraat met een andere medeoprichter Ko Kleissen. Ook met mij had hij er eerder over gesproken, maar in 2005 wilde Jan de plannen concreet maken. Dat hebben we toen gedaan en nog in datzelfde jaar is de Jan Roëde Stichting officieel opgericht. In het begin waren we niet zo actief, maar dat werd anders na de dood van Jan in 2007”.

Jij bent nu 8 jaar voorzitter van de Stichting geweest. Hoe waren die jaren ?

“In de begintijd onderhielden we contact met Jans dochter Marjolijn. Aanvankelijk had zij moeite met de oprichting van de Stichting. Zij is in 2009 vrij onverwacht overleden. Wat we helaas nog niet hebben kunnen realiseren is de doelstelling van de Stichting om geld toe te kennen aan jonge talentvolle beeldend kunstenaars. Hier zijn we nog niet aan toegekomen, omdat er twee keer een fors bedrag aan successierechten over de kunst die de Stichting erfde betaald moest worden. Het kleine kapitaal van de Stichting was daardoor totaal op. Voor het organiseren van tentoonstellingen en het doen uitgeven van een boekje over Jan hebben we schilderijen moeten verkopen”.

Wat heeft de Stichting bereikt waar je trots op bent?

Na Jans dood in 2007 is er veel werk verzet door de Stichting. Op de eerste plaats moest zijn atelier leeggeruimd worden en hebben we zijn werk geïnventariseerd en gedigitaliseerd. Dat betreft dan 150 schilderijen en meer dan 600 tekeningen. Ook is een deel van wat hij heeft nagelaten naar de RKD (Rijksdienst voor Kunst Documentatie) gegaan: notitieboekjes, tekeningen, persoonlijke brieven, foto's, gedichten, etc.

We zijn trots op het mooie boekje dat is uitgegeven in de serie Haags Palet (Jan Roëde – een verborgen dialoog), geschreven door John Sillevius en met foto's van Jans werk gemaakt door Piet Gispen. En natuurlijk op de tentoonstellingen die georganiseerd zijn door de Stichting. De eerste tentoonstelling bij Pulchri in Den Haag en verder in Museum Rijswijk, twee keer in Galerie Quintessens in Utrecht en vorig jaar in Raadhuis De Paauw in Wassenaar.

Wat zijn de plannen voor de toekomst?

De eerstkomende tentoonstelling is in juni/juli van dit jaar in Museum Jan van der Togt in Amstelveen.

In 2014 is het 100 jaar geleden dat Jan Roëde is geboren en dan willen we een paar tentoonstellingen tegelijkertijd organiseren.

Er zijn plannen om een kleine tentoonstelling te houden in de RKD met archiefmateriaal en er komt waarschijnlijk ook een tentoonstelling in Frankrijk, mogelijk in Parijs. Een groot bewonderaar van het werk van Jan is Dominique Lesourd. Hij is familie van de galeriehouder waar Jan in 1947 heeft geëxposeerd. De Stichting is zich ook aan het oriënteren op andere locaties voor een overzichtstentoonstelling in Jans 100ste geboortjaar.

Verder ligt er nog een andere grote taak voor de Stichting en dat is het voorbereiden van een oeuvre-catalogus. Jan heeft vanaf de jaren 40 van de vorige eeuw lang geschilderd en succesvolle exposities gehad. Hij heeft tijdens zijn leven heel wat werk verkocht. Er moeten dus veel schilderijen in binnen- en buitenland zijn, die we nog niet kennen”.

Waarom neem je afscheid en wat wil je de Stichting meegeven voor de toekomst?

“In 8 jaar hebben we met elkaar veel werk verzet om goed te zorgen voor de prachtige schilderijen en tekeningen van de erfenis van Jan. Het werk is geïnventariseerd en gedigitaliseerd en er is een Jan Roëde-website.

Ik kan dus met een gerust hart aftreden en tijd besteden aan andere dingen. Ik heb ook alle vertrouwen in de nieuwe voorzitter: Louw van Sinderen. Louw heeft Jan niet gekend, maar is een bewonderaar van zijn werk. Dus ik hoop op veel mooie tentoonstellingen, zodat veel mensen kunnen genieten van het werk van Jan Roëde.

Soms als we na een vergadering van de Stichting een wijntje dronken, en nog wat napraatten, hebben we wel eens tegen elkaar gezegd: als Jan dit toch eens kon zien, wat zou hij daarvan genoten hebben!”